

ZMIZELÝ SVĚT

Čas překrývá staré historie mlhou zapomnění, zpravidla však zůstávají alespoň místa, kde se příběh odehrál. V našem případě zmizelo všechno. Obří rypadla povrchových dolů nemilosrdně rozežrala krajinu, jen podle starých map můžeme hádat, kde u Bílého potoka kdysi stály Kopisty, Pařidla nebo Konobřže. Obce, ve kterých vyzváněly kostelní zvony, děti chodily do školy a zjara hrávaly kuličky, povozy rozvážely mléko a chleba do malých krámků. Lidé tu žili, milovali se, nenáviděli a někdy se i vraždili.

Do Toužimi přijeli vlakem. Tenkrát, před padesáti lety, duněly na tratích parní lokomotivy a dřevěné lavice ve vagonech třetí třídy bývaly natřené na žluto.

Měli za sebou strašnou manželskou hádku, jednu z mnoha. Po ní následovalo krátké uklidnění. Jiří Hujten říkal, že v rámci osídlování západního pohraničí jsou k mání celé zemědělské usedlosti, a stálo by prý zato si něco podobného prohlédnout. Jeho žena Marie s ním jela dost neochotně, nechtěla se stěhovat.

Přes propast času už nikdo nezjistí, o čem si spolu povídali. Možná mlčeli. Vyhlednuté stavení mělo být někde poblíž Pávic. Šli pěšky lesem a Jiří žmolal v kapse asi metr dlouhý kus prádelní šňůry. Bylo září, les voněl podzimem, manželka šla kousek před ním a krk měla holý.

„Nedokázal jsem to udělat. Tenkrát,“ nadiktoval později do výpovědi.

Statek nenašli, ještě tentýž den se vrátili zpátky do Pařidel. Večer se v domě znovu ozývala hysterická hádka.

• • •

Zápis je z úterý čtvrtého listopadu roku 1958. Na oddělení Veřejné bezpečnosti v Mostě přivedla třídní učitelka tři žáky páté třídy v Kopistech, aby oznámili, že nedaleko osady Pařidla, na navážce povrchového dolu, našli veliký kus masa.

Policista stálé služby se zajel na místo podívat a pod hejnem nenasytých havranů objevil skutečně polozmrzlou část jakéhosi těla. Domníval se, že běží o zvíře, a tak dovezl nález na veterinu. Místní doktor ovšem prohlásil, že jde jednoznačně o tělo lidské. Od té chvíle se všechno změnilo. Vyšetřování převzala kriminálka z Ústí nad Labem, jednotlivá policejní oddělení v kraji měla pohotovost. Školáci opakovali svou výpověď.

„A byl v okolí ještě někdo jiný?“

Střapatý kluk si vzpomněl na pána s kolem a kamarádi mu to potvrdili. Ano, u haldy byl chlapík s dámským bicyklem, když se k němu přiblížili, nasedl a na silnici zabočil směrem k Mostu.

O hodinu později žádal místní rozhlas v Kopistech všechny občany, kteří se v pondělí třetího března pohybovali na státní silnici mezi Mostem a Duchcovem a zahlédli přitom cyklistu, aby se přihlásili na kterémkoliv oddělení Bezpečnosti. Podobná výzva zazněla v závodních rozhlasích dolů Ležáky a Venuše. Pečlivá prohlídka místa nálezu nepřinesla žádné další stopy, odborníci ze soudního lékařství však bezpečně poznali, že se jedná o torzo těla ženy pětadvacet až pětatřicet let staré. Bylo zahájeno rozsáhlé prověřování všech případů pohřešovaných žen příslušného věku v kraji. Při něm se poprvé ve vyšetřování objevilo jméno Marie Hujtenové z Pařidel.

debatu, dovedla je k tomu, aby celou záležitost ohlásili.

Začátek případu se tím pádem posunul minimálně o čtrnáct dní zpět a muž s kolem, ať už to byl kdokoliv, si mohl oddechnout.

Soudní lékař se pokusil zodpovědět otázku, jak dlouhá doba uplynula od smrti neznámé ženy. Vzal v úvahu záznamy meteorologů, a protože zima byla toho roku dosti mrazivá, dospěl k poměrně velkému časovému rozmezí. Od tří týdnů až po šest měsíců, nejpravděpodobněji dva až tři měsíce.

Pracovní verze tím pádem počítaly s největším rozsahem a vyšetřování se zaměřilo na ženy pohřešované od října roku 1957.

• • •

Devět ztracených žen. Všechny přibližně stejně staré, nic jiného je však nespojovalo. Úřednice z Duchcova, o níž se vykládalo, že má vážnou známost kdesi v západním Německu a nejspíš překročila hranice bez souhlasu úřadů, zdravotní sestra z Mostu, tu však z dalšího pátrání vyloučila odlišná krevní skupina, dojička z Jiřetína, kterou se nakonec podařilo najít na východním Slovensku, kam odjela za jakýmsi armádním důstojníkem. Učitelka z Litvínova, švadlena z Bíliny, kadeřnice z Loun a tak dál. Devět vyšetřovacích verzí, devět nakousnutých osudů, většina z nich však s nálezem na důlní haldě nesouvisela.

Pařidla

Nakonec zůstalo jen jedno jméno, jedna rodina. Marie Hujtenová a její manžel Jiří.

„Byli na sebe jako psi. On strašně řádl víte? A měl taky proč,“ povídala sousedka.

Další informace to potvrzovaly. Manželé Hujtenovi se brali v roce 1952 a jejich manželství bylo od začátku velice dramatické. Jiří byl silně žárlivý, Marie zase často nevěrná, hádky a rvačky byly u nich na denním pořádku. Pohoršení sousedé si na ně stěžovali a boulivá domácnost se proto často stěhovala. Klíny, Záluží, Pařidla. Rozchody a usmírování, nenávisť i vášnivá láska. V listopadu roku 1957 se Marie údajně sebrala a odjela z domu. Manžel čekal, že se jako vždy po týdnu nebo čtrnácti dnech vrátí, ovšem ona už se neobjevila. Znepokojilo ho to, oznámil celou záležitost na oddělení Veřejné bezpečnosti. Bylo vyhlášeno místní pátrání, později krajské a nakonec celostátní. Neúspěšné pátrání. Pokud ovšem nebyla část těla paní Hujte-

ráno se v Chemických závodech v Záluží objevili policisté a Jiřího Hujtena vyzvedli přímo z ranní směny. Nezdál se nijak zvlášť překvapený, naopak, bylo zřejmé, že s něčím podobným už dlouho počítal.

Cestou na oddělení poznamenal, že se mu vlastně dost ulevilo a po položení první otázky se rozpovídal.

„Já ji měl rád,“ řekl do protokolu. „Nemohl jsem se smířit s tím, že by ji měl jiný muž.“

Priznání je bezesporu důležitá věc, pokud však není podpořeno důkazy, k obvinění nestačí.

Jiří Hujten vyprávěl a tom, jak se na vraždu připravoval. Jednou manželku dokonce vylákal do lesů v okolí Toužimi, nenašel však v sobě dost odvahy, aby plán uskutečnil.

V kanceláři klapal stroj, spontánní výpo-

odešla, poslal dítě za babičkou a dvě příští hrůzyplné noci strávil tím, že rozřezával tělo na jednotlivé kusy, které pak roznášel po okolí.

„Můžete nám ta místa ukázat?“

„Jistě.“

Následující část pátrání připomínala krutou baladu o zlatém kolovratu. Nohy, ruce, hlava. Všechny části zavražděné ženy se postupně podařilo najít, nebylo však žádné mrtvé vody, jež by rány zacelila, ani té živé, která by do zardoušeného hrdla vrátila dech.

Vyšetřovací spis vypráví o pečlivosti, s níž kriminalisté k případu přistupovali. Například při domovní prohlídce polili podlahu kuchyně vodou, a tam, kde se v nerovnostech tvořily louže, nadzdvihli prkna a vybrali nečistotu mezi nimi a pod nimi. Experti z Kriminalistického ústavu pak jednoznačně prokázali, že krvní stopy z kuchyně, chodby a z některých nástrojů v domácí dílně mají poměrně vzácnou skupinu O, stejnou, jakou měla i pohřešovaná žena. Testy pomocí DNA by byly jistě jednoznačnější, ale před padesáti lety se o nich nikomu z policistů ani soudních lékařů ještě ani nezdálo.

Nicméně v té době byla již k antropologické identifikaci používaná superprojekce a porovnání snímků lebky se zachovalými fotografiemi Marie Hujtenové opět potvrdilo předpokládanou totožnost.

„Chtěl jsem se jít udat už dávno,“ vypo- věděl obviněný. „Jednou jsem dokonce zajel do Mostu a před oddělením Bezpečnosti postával dobře dvě nebo tři hodiny. Strach mi však nedovolil zaklepat na dveře.“

Při porovnávání dat vyšlo najevo, že se Jiří Hujten trápil před policejní úřadovnou přibližně ve stejné době, kdy školáci na násypce povrchového dolu objevili první kus lidského těla.

Zkoumáním Hujtenova duševního stavu se zjistilo, že jde o osobu se sníženým intelektem, citově nezralou, u níž došlo k dlouhodobé konfliktní stresové situaci, která vyvrcholila v době spáchání trestného činu jako jistý druh zkratového jednání. Okresní soud v Mostě odsoudil obžalovaného k trestu odnětí svobody na 25 let. Při odvolacím řízení krajský soud v Ústí nad Labem rozsudek potvrdil a zamítl Hujtenovo odvolání. O čtyři roky později došlo k novele trestního zákona a při neveřejném zasedání okresního soudu v Mostě byl odsouzenému Hujtenovi zkrácen trest na dobu patnácti let.

Tím úřední dokumenty končí. Není už pamětníků, kterých by se člověk na dávnou tragédii přeptal, místní vzpomínky zmizely pod drapáky bagrů.

Škola v Kopistech, přílepská kaple, náves v Konobřži. Všechno je pryč. Dochované stařícké fotografie připomínají obrázky z jakéhosi jiného, neexistujícího světa. Koneckonců i školákům, kteří se kdysi proháněli po jílovitých svazích důlní navážky, je dneska, pokud jsou vůbec naživu, víc než šedesát let.

Antonín JIROTKA
Foto archiv

Zavražděná Marie Hujtenová

Pachatel vraždy Jiří Hujten

nové objevena na navážce povrchového dolu Ležáky. Podle zdravotní karty krvní skupina pohřešované ženy nalezla odpovídala. Žárlivost je motiv přímo klasický a uzavřené a nejisté chování opuštěného manžela se také zdálo podivné. Každým novým poznatkem se podezření posilovalo.

Prokurátor povolil domovní prohlídku a kriminálka se rozhodla k ráznému zásahu.

V pátek čtrnáctého března v devět hodin

věd se podle kriminalistických zásad nemá přerušovat.

„Jenže to bylo čím dál tím horší. Chovala se jako děvka...“

Koncem listopadu roku sedmapadesát už míra trpělivosti přetekla. Malá dcera odešla do školy a nikdo ze sousedů nebyl doma. Po krátké hádce popadl Jiří svou ženu za krk a škrtil ji tak dlouho, dokud nepřestala dýchat. Dcerce později řekl, že maminka